

ЕТИЧКИ КОДЕКС

ЗА ОДНЕСУВАЊЕТО НА НАСТАВНИЦИТЕ И
СТРУЧНИТЕ СОРАБОТНИЦИ ВО
ООУ „Коле Неделковски“ - Скопје, Центар

Врз основа на член 19 став 13 од Законот за наставниците и стручните соработници во основните и средните училишта Училишниот одбор на ООУ „Коле Неделковски“, Скопје, Центар на седницата одржана на ден 28.04.2022 година донесе

ЕТИЧКИ КОДЕКС

За однесувањето на наставниците и стручните соработници

1. Основни норми

Определувајќи се за професијата просветен работник, наставникот и стручниот работник треба да има јасна слика за својата положба и улога во училиштето и општеството, за да ги знае своите правила и одговорности и разноликоста на задачите, да биде флексибилна личност која ќе знае да работи со поединци и група, да се прилагодува на новите барања и да го користи сето свое професионално знаење и умеење.

Во својата професионална работа наставникот, односно стручниот работник се обврзува:

- својата професија да ја врши совесно, одговорно и хумано;
- воспитанието и образованието да му преставува највисок императив во неговото професионално однесување;
- да ја чува честа и благородните традиции на професијата просветен работник;
- при вршење на својата професија не смее да прави дискриминација која е заснована на пол, раса, боја на кожата, национално и социјално потекло, попреченост, возраст, родов индентитет, здравствена состојба, политичко уверување, религија и верско уверување, имотна и општествена положба;
- да ја почитува личноста на своите ученици, нивните родители или стратели и своите колеги, соработници;

2. Професионалниот лик на наставникот, односно стручниот работник и структурата

Наставникот, односно стручниот работник треба:

- да биде високо стручен за работата што ја врши и да има визија за неа;
- да има современа, општо етичка и општо културна изразеност и педагошки осет;
- постојано да се ангажира за што поквалитетно и поефикасно планирање и реализирање на наставата;
- да го почитува законските одредби и одлуките на органите во училиштето и пошироко;
- секогаш секаде да внимава на својот јазик кој треба да е литературен и јасен;
- секогаш да служи за пример со својот изглед, однесување и естетски навики кај своите ученици;
- да внимава на својот морален лик;
- да има одговорен однос спрема средствата и условите со кои ја реализира својата дејност;
- својата работа во образовната дејност да не ја злоупотребува (за лична корист, пришто не смее да прифаќа подароци, бесплатни услуги или награди, кои можат да ја доведат во прашање неговата автономност, професионалност, кредибилитет и достоинство);
- да биде личност во која може да се има доверба, а во училиштето и пошироката средина да има углед како добар работник и добар човек;
- постојано да работи на своето стручно педагошко усовршување;
- да го популаризира својот предмет и надвор од училиштето, преку учество во јавни трибини, стручни трудови книги и слично;
- да иницира и да се ангажира во проекти на основното училиште и надвор од него
-

3. Наставникот и часот

Извршувајќи ја својата работа наставникот:

- треба навреме да го започне часот;
- треба редовно да го евидентира часот, како и отсутните ученици;
- да нема пореметување на планираната работа на часот со сопштенија, разговори и посети;
- добро да го планира секој наставен час за да овозможи ангажирање на сите ученици за постигнување на максимум ;
- часот треба да го изведува според современата наставна технологија, квалитетно поучување и рационална организација на наставата;

4. Наставникот, односно стручниот работник и ученикот

Наставникот, односно стручниот работник спрема учениците се однесува како кон субјекти и соработници со примена на постапки кои се во духот на современите педагошки норми и при тоа:

- ја почитува личноста на секој ученик;
- професионално и чесно се однесува кон секој ученик и е праведен и хуман, објективен и не пристрасен без оглед на полот, возраста, бојата на кожата, верата, националноста, расата и општествено - економската положба;
- со учениците да избегнува стил на комуницирање недоличен за професијата што ја обавува;
- секогаш да ја поттикнува и негува самостојноста, критичноста и индивидуалноста на ученикот, преку современи методи и активна настава;
- го учи ученикот како да ги самооценува сопствените постигнувања;
- реално оценување на знаењето на ученикот со изградени критериуми, при што се труди да го открие степенот на знаење на ученикот и притоа редовно го информира ученикот;
- бара ученикот навремено, редовно и квалитетно да ги извршува своите задачи;
- не смее да ги омаловажува и навредува учениците;
- со учениците не смее да пројавува агресивност, не толерантност, желба за доминација, плашливост, апатичност, депресивност, не комуникативност, болна самоувереност, болна амбициозност, ослабени механизми на однесување;
- никогаш да не го казнува ученикот телесно, не го малтрерира психички и не се служи со уплашување, уцена, заканување и слчно;
- избира и води вонаставни активности во која се смета за најинвентивен и преку која ќе им овозможи на учениците да ги задоволат своите интереси и да го развиваат својот талент;
- ги познава социјално-економските и другите услови во кои учениците живеат и учат;
- должен е редовно да им помага на учениците кои заостануваат во совладување на наставата;
- бара од учениците уредно, пристojно и дисциплинирано да се однесуваат;
- за секој вид на девијантно однесување реагира со укажување;
- должен е да го сослуша секој ученик кога ќе му се обрати за совет или помош во решавање на лични проблеми;
- должен е да го упати ученикот на стручна помош кајлица во училиштето доколку има потреба;
- во работата со учениците не смее да ги искажува своите политички уверувања и определувања;
- со личен пример и со средства се бори против причинителите на болести од зависност и другите негативни појави, дрогата, алкохолот, пушењето, криминалот и слично;
- меѓу учениците постојано гради однос на другарство и меѓусебно разбирање;
- со ученикот остварува соработка и почитување.

5. Наставникот, стручниот работник и родителот

Наставникот, односно стручниот работник е во постојана комуникација со родителите, односно со стрателите на учениците и притоа:

- се грижи соработката со родителите да биде што поефикасна и не посредна;
- го поттикнува интересот на родителите во решавање на проблемите на учениците;
- за прашањата од личниот и семејниот живот води сметка за потполна дискреција;
- со целосно внимание и одговорност се однесува спрема оние родители кои не пројавуваат нужен интерес за соработка и не доволно се грижат за однесувањето на своите деца;
- навреме и објективно ги информира родителите;
- ги почитуваат аргументите на родителите;
- бараат соработка и ангажман на родителите во решавање на проблемите доколку настане или постои некој проблем;
- упатува на помош од компетентни лица и установи кога тој не е во состојба да помогне.

6. Меѓусебен однос на наставниците и стручните соработници

За ефикасно воспитно-образовно и формирање на учениците како и во интерес на угледот и достоинството на професијата и училиштето, наставникот, односно стручниот соработник е должен да се грижи и да придонесува за градење и развивање на позитивни професионално коректни односи со своите колеги, при што:

- е должен да го почитува секој свој колега врз основа на другарство, искреност и отвореност со што се обезбедува услов за креативност и конструктивна работа;
- меѓусебната соработка да ја темели врз заемно договарање, разменување на искуство, одлучност и совесност, ефикасно извршување на договорените задачи;
- во комуникацијата со учениците, родителите и со други лица да ја цени стручноста и достоинството на своите колеги и се воздржува од изнесување на слабостите и озборувањето;
- во личен разговор или стручен состанок добро намерно и без тендициозност да укажува на слабостите на своите колеги со што ги штити угледот на професијата и на училиштето;
- ги почитува и спроведува ставовите и одлуките на мнозинството изградени врз слободна и јавна расправа;
- солидарен е со својот колега особено кога станува збор за решавање на социјални и здравствени проблеми;
- им помага на младите колеги со пренесување на своето педагошко и стручно искуство и знаење.

7. Наставникот, односно стручниот работник и училиштето

Наставникот и стручниот работник додека се наоѓаат во училиштето се на должност цело време и при тоа се обврзуваат:

- да го почитуваат работното време и траењето на наставниот час;
- активно да учествуваат во реализацијата на сите планирани и програмирани задачи на стручните органи и тела;
- да се грижат за целиот училишен простор и имот, посебно за училницата во која изведува настава;
- да ги почитуваат на правилата од куќниот ред на училиштето;
- да се придржуваат на правилата од куќниот ред на училиштето;
- да се однесуваат како добар домаќин со внатрешниот имот на училиштето.
-

8. Наставникот односно стручниот работник и општествената заедница

Во современите демократски времиња наставникот, односно стручниот работник се раководи исклучиво од уставните и законските определби при што:

- се придржува кон меѓународните стандарди, договори и конвенции за слободите и правата на човекот, а особено Конвенцијата на ООН за правата на детето;
- има право и должност да се залага и да се бори за достоинството и професијата просветен работник;
- се залага и се бори за достојна материјална положба на образовните институции со цел да се обезбеди нивно нормално функционирање како основен услов за квалитетно организирање на едукативниот процес;
- се залага и се бори за соодветен материјален статус на професијата и наградувања на неговата работа што ќе му овозможи целосно да се просвети на квалитетно, стручно и одговорно извршување на неговите работни задачи.

9. Завршни одредби

Секој наставник односно стручен работник се обврзува да го почитува и спроведува овој кодекс.

10. Прекршок

За не почитување и не придржување на Кодексот за однесувањето на наставниците и стручните соработници одговорен е прекршителот лично.

Дел. бр. 02-
28.04.2022 година

Претседател на Училиштен Одбор
на ООУ „Коле Неделковски“ Скопје

Томислав Стамболиќ